

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1. kiadás

1960. november 14.

6 óra perc

bb. 1. hol született petőfi? - a 20. században először ismét megtartják kiskunfélegyháza és kiskőrös között a szülőhely-pert

i di/hné/e sr

1960. november 14.

a múlt század második felében lángolt fel először a vita: hol született petőfi? eddig összesen négy-izben tartották meg az ugynevezett szülőhely-pert, először 1857-ben, majd 1864-ben, 1867-ben és 1872-ben „csatáztak”, kiskőrös és kiskunfélegyháza hívei, akik a széles nyilvánosság előtt vonultatták fel érveiket. minden alkalommal félegyháza küldöttei próbálták bebizonyítani, hogy világhírű költőnk a kiskunság szülőtte. a perek azonban egyetlen alkalommal sem tudták lezárni a vitát, mert évek múlva mindig akadt egy-egy életrajzkutató irodalombarát, aki új adatokkal, dokumentumokkal állt elő, hogy bebizonyítsa: kiskőrös igazságtalanul büszkélkedik petőfi sándor szülőhelyének rangjával, címével. érdemes megenliteni, hogy az elmúlt száz évben a kiskunság minden nemzedéke adott magyarszágnak egy petőfi-kutatót, aki a szülőhely-perben kiskunfélegyháza igazának híve volt

az eddigi szülőhely-perek azért nem zárták le a vitát, mert egyik sem dést, mert nem tudományos fórumokon zajlottak, mert egyik sem volt több egy-egy, sokszor igen elcsúszott, hirtelen elhárított. kiskőrös és félegyháza vitája az elmúlt két-három évben ismét feléledt. mezőssy karoly, a kiskunságiak petőfi-kutatója „asta ki a csatabárdot”, a magyar tudományos akadémia lapjában, az irodalomtörténeti közleményekben, a nagyműve folyóirat helyet adott a kiskunságiak valamenyi érveit, s a válaszok és ellenválaszok után az irodalomtörténet című folyóiratban és a magyar nemzetben is folytatódott a véleménycsere, amely felkeltette a közvélemény érdeklődését és irodalombarátok, irodalomtanárok egész sorát késztette arra, hogy tollat fogjon és kifejtse véleményét. a magyar tudományos akadémia petőfi munkacsoportja ezért elhatározta, hogy december 1-én, a 20. században először, ismét megtartják a szülőhely-pert. meghívják a „targyalásra”, kiskunfélegyháza és kiskőrös képviselőit, a legismertebb magyar petőfi-kutatókat, irodalmi életünk számos kiválóságát, s ezen a tudományos fórumon a vitában kialakítják a mai tudományok álláspontját: hol született petőfi. /mti/

Me

2. kiadás 1960. november 14. 6 óra/10 perc

bb. 2. több mint kétszáz pedagógus-pártszervezet segíti az iskolák oktató-nevelő munkáját

i hi/sze/e sr 1960. november 14.

Budapestben jelenleg több mint kétszáz pedagógus-pártszervezet tevékenykedik. Legfőbb feladatuk: segítségnyújtás a nevelők továbbképzésében, a politechnikai oktatás szélesítésében, résztvesznek továbbá az iskolák ifjúsági életének irányításában, s figyelemmel kísérik a munkás-paraszt származású tanulók előrehaladását.

A kommunista pedagógus-csoportok legtöbbször munkaterv alapján dolgozik. A 7. kerületi pedagógus pártszervezetek programja például összhangban áll az iskolák pedagógiai tervével. Itt is nagy súlyt helyeznek a nevelők ideológiai fejlődésére. Az idén a kerület pedagógusainak - a tavalyi 36 százalékkal szemben - csaknem 70 százaléka vesz részt állami ideológiai oktatásban. Az iskolákban meghonosították azt a jó módszert, hogy a pedagógiával összefüggő elméleti kérdések kidolgozásával az igazgatók a tantestület valamelyik tagját bízzák meg, ilyen módon dolgozták fel és vitatták meg a bethlentéri általános iskolában az idealista nézetek bírálatát és ismertették a különféle vallásos hiedelmekkel foglalkozó fontosabb kiadványokat. A 9. kerület néhány pártszervezetében is a kommunisták kezdeményezték a nevelési terv összeállítását, a 4. kerület pedagógus-pártszervezetei pedig a szovjet nevelési program tervezetét beszélték meg. Mindhárom kerületben a kommunisták javastatára külön munkacsoportokat hoztak létre a magyar oktatási reform téziseinek tanulmányozására.

A 8. kerületi pedagógus pártszervezetek különösen a világnézetű nevelés érdekében fejtenek ki sokoldalú tevékenységet. A prator-utcai általános iskolában filmvetítéssel kísért előadást tartanak a világ keletkezéséről. A kerületben működő technikumok kommunista nevelői a nagyüzemek pártszervezeteivel közösen rendezett taggyűléseken foglalkoznak a fontosabb nevelési problémákkal.

Az üzemek és iskolák közötti kapcsolat elmélyítésére egyébként másutt is több hasznos kezdeményezés született. Például az üzemi pártbizottságokkal közösen választották ki a gyakorlati oktatásban segédkező szakmunkásokat, s több helyen megszervezték a pedagógusok üzemplátogatásait. A 4. kerületi könyves Kálmán gimnázium tanárai az egyesült izzót, a 9. kerületi Fáy András gimnázium nevelői kara a magyar gyapjufonó és szövőgyár műhelyeit keresték fel. Ugyanennek a középiskolának az MSZP-szervezete találkozót kezdeményezett a pedagógusok, a politechnikai képzést segítő szakmunkások, valamint a szülők részére. /mti/

Mez

3. kiadás 1960. november 14. 6 óra 30 perc

bb. 3. új magyar hozzájárulás a paleontológiai módszerek tökéletesítéséhez - a fluórtartalom vizsgálata nem abszolút módszer a csontleletek korának meghatározásához

i tz/gy/gg/vg 1960. november 14.

Amint ismeretes, az egyik legregibb emberi maradványnak tartott piltdowni koponya hamisítványnak bizonyult. A csalást a vegyészek leplezték le a csontmaradvány fluórtartalmának vizsgálatával. A csontok ugyanis a földben folyamatosan fluórral telítődnek és kiderült, hogy a lényegesen fiatalabbnak látszó agykoponya és a sokkal primitivebb, szinte állati jellegű állkapocs fluórtartalma nem volt aonos, már pedig egyetlen koponya különböző részeinek feltétlenül azonos időn át kellett volna a földben lenniük. Ennek alapján sikerült is megállapítani, hogy az állkapocs nem embere, hanem nem is olyan rég elt emberszabású majomé volt.

Földváriné Vogl Mária és Kretzoi Miklós, a föld-és ásványtani tudományok doktorai, a magyar állami földtani intézet tudományos főmunkatársai megvizsgálták ezt a kormeghatározó eljárást. Az ország különböző területeiről gyűjtöttek össze csontleleteket, és szinkepelemzéssel megállapították ezeknek a fluórtartalmát. Kiderült, hogy a nedves környezetből kiemelt leletekben igen sok fluór található, az eredetileg szintén nedves, de később szárazulatra került részekről származó csontokban már lényegesen kevesebb, a kezdettől fogva száraz környezetben hevert leletekben pedig egészen elenyésző a fluór mennyisége.

A magyar kutatók vizsgálatai tehát bebizonyították, hogy az eljárás nem abszolút értéki. Ez azonban nem cáfolja a piltdowni hamisítást, mert hiszen annak a két csontdarabnak - ha valóban egyetlen koponya részei lettek volna - mégiscsak azonos környezetben azonos mennyiségű fluórt kellett volna felvenniük.

/mti/

bb. 4. korszerűsítik a kaposvári csiky gergely színházat

vid fm/ke/gy/fm 1960. november 14.

A somogy megyei tanács elhatározta a kaposvári csiky gergely színház korszerűsítését és bővítését. Próbatermet, öltözőket, mosdókat, tansalgót, irodahelyiségeket, a színházi kellékek tárolására megfelelő raktárhelyiséget létesítenek. Az építkezést jövő év nyarára befejezik, s ezt követi majd a külső tatarozás, valamint az elektromos berendezés korszerűsítése, a belső festés, a berendezések kicserelése, felújítása.

/mti/

Mez

4. kiadás 1960. november 14. 6 óra 15 perc

bb. 5. emléktáblát helyeznek el Steinmetz kapitány pécsi szülőházán

vid fm/ke/gy/fm 1960. november 14.

Steinmetz Miklós, a fasiszták által Budapest határában meggyilkolt hős parlamenten pécsen született a mai szabadság út 2. számú házban. Steinmetz kapitány élettörténetéről Orsi Ferenc fiatal pécsi író, a kapitány, címmel színpadi legendát írt, melyet nagy sikerrel játszottak Pécsen és az ország más színházaiban. A hős parlamenten szülőházának falán domborműves emléktáblát helyeznek el, amelyet a hazafias népfőrt városi bizottsága, a magyar-szovjet baráti társaság és a többi társadalmi és tömegszervezet rendezésében - november 29-én avatnak.

/mti/

bb. 6. halastókat létesítenek a Tisza és a Szamos holt-ágaiban

vid cs/j/gy/cs 1960. november 14.

Szabolcs-Szatmár megye beregi és erdőháti tájain mintegy 1 000 holdon nagyszámú területet foglalnak el a folyók holt-medrei, amelyek évszázadok óta kihasználatlanok voltak. A termelőszóvetkezetek most természetes tavakká alakítják át a Tisza és a Szamos holt-ágait, és halat tenyésztenek bennük. Az ököritói és a fülpösi termelőszóvetkezetek már az idén ősszel hozzáláttak egy csaknem félszáz holdas halastó megepitéséhez a saját erejükből. Több mint egymillió forintot fordítanak a munkákra. A halastó vizét a Szamos folyóból cserélik, és évente mintegy kétmillió ivadékot nevelhetnek az új tóban. A halastó mellett létesítenek ivadéknévelést és őt felnevelő-medencét. A tervek szerint annyi ivadékot nevelnek a szóvetkezetek, hogy kielégítik a többi szatmári közös gazdaság igényeit is.

/mti/

bb. 7. epés-e az epés ember?

i ms/tm/gy/sr 1960. november 14.

Epés ember kifejezésen olyan embereket értünk, akiknek magatartásában valami visszafojtott sértődöttség, vagy düh érezhető. Ugyanez vonatkozik az epés megjegyzésre is. Ez azt a gondolatot veti fel, hogy a szóhasználat mögött esetleg olyan napi tapasztalat van, amely az idegrendszer pszichikus működése és a szervezet működése közötti összefüggésre utal.

/folyt. köv./

5. kiadás 1960. november 14. 6 óra 20 perc

bb. 7. /epés-e.... 1. folyt./ gy

A magyar tudományos akadémia gyermeklélektani intézetében többek között ezeknek az úgynevezett pszichoszomatikus összefüggéseknek a vizsgálatával is foglalkoznak. Dr. Mester Zoltán tudományos kutató a következő felvilágosítást adta a magyar távirati iroda munkatársának az „epés” lelkiállapot és az epebaj összefüggéséről:

- a lélektan vizsgálati módszereivel, így elsősorban a beteg élettörténetének és konfliktusainak elemzésével bizonyos fokig tudományosan ellenőrizhető az a feltevés, hogy valamilyen személyiség-típus, vagy bizonyos fajta konfliktus együtt járhat-e testi tünetekkel, vagy esetleg elő is segítheti különböző testi panaszok fellépését.

- az epebetegek egyik csoportja a sebészeknek és a belgyógyászoknak egyaránt nagy gondot okoz. A beteg ugyanis orvosi szempontból gyógyultnak tekinthető, rendellenességek már nem mutatkoznak ki nála, mégis változatlanul súlyos fájdalmakról panaszkodik, sőt esetleg dolgozni sem képes. Feltehető tehát, hogy a panaszok idegrendszeri eredetűek lehetnek.

- ezt a kérdést száz betegen vizsgáltuk. Azt tapasztaltuk, hogy az epebetegek gyakran társadalmilag kiváló emberek és nagyon küzdőképes, ambiciózus egyéniségek. Az ilyen emberek, ha előre látják, hogy terveiket az életben nem tudják megvalósítani, igen erős tehetetlenség-élményen esnek át. A kudarcot sokszor egyenesen mint szegényt és megaláztatást szenvedik el. A tehetetlenség élménye az emberben a düh indulatát kelti fel összes fiziológiai velejáróival, azaz a vegetatív idegrendszer működésének ma már kísérletileg is igazolt megváltozásával. Ennek következtében változások történnek az egyes szervek beidegzésében is. Aki a dührohamot nem megfelelően dolgozza fel - például erkölcsileg szegényíti és ezért csak önmagában emésztődik - annál az így keletkező pszichikus feszültség és az idegrendszer ennek megfelelő működési állapota állandósulhat. Így megtörténhetik, hogy a szükségesnél magasabb lesz a nyomás az epeutakban, ami egyrészt fájdalommal, másrészt a szerv károsodásával járhat. Olyan eset is előfordul, hogy a károsodás már megtörtént, de az illető ember egész életét leéli anélkül, hogy tudna epekövéről, vagy csupán akkor szerez róla tudomást, amikor erős izgalom éri és a vegetatív idegrendszer működésének megváltozása következtében az epekő fájdalmat okoz.

/folyt. köv./

me

7h

6. kiadás

1960. november 14.

6 óra 15 perc

bb. 7. /epés-e..... 2. folyt./ gy

- az epe meggyógyítása után erős fájdalomérzés, sőt roham jelentkezhet esetleg feltételes reflexként olyan élmények hatására, amelyek előzőleg is összefüggtek az epekő-rohammal. hasonlóképpen erős fájdalomérzést kelthetnek pszichikus hatásra azok a kisebb testi panaszok is, amelyek az operáció természetes következményei. a leggyakrabban az utóbbi esetről van szó, a műtét után ugyanis még a meggyógyult szerv is érzékeny, tehát a pszichikus izgalom a szerv beidegzésének megváltozásával mind közvetlen fiziológiai alapon, mind feltételes reflexszerűen fájdalmat okozhat annak ellenére, hogy a szerv maga már hiányzik, vagy nem beteg.

- van tehát bizonyos összefüggés az idegrendszer pszichikus működése és az epe működése között. ezt jóval az ezirányú orvosi kutatások előtt megsejtette balzac, a nagy francia regényíró, aki megírta egy epebeteg regényét, regényének hőse, cousins pons kiváló a maga szakmájában, de végzetesen félreismerik és megalázzák. magányában, megaláztatásban és teljes reménytelenségben éri őt - mindezeknek az okoknak következtében - akkor még gyógyíthatatlannak tartott epebetegség.

/mti/

..

bb. 8. öt évi börtönre ítélték egy megrögzött bűnözőt

i bc/bc/gy/sr

1960. november 14.

keller istván, miután börtönbüntetéséből szabadult, rövid ideig vidéken tartózkodott, majd budapestre jött. egyik nap a rákóczi úton feltörte egy üzlet kirakatát, s onnan különböző ruhaneműeket lopott. a következő hajnalon hasonlóan cselekedett: a lenin körút 90 szám alatti szövetkezeti órásboltba tört be, s onnan 12 órát vitt el. a betörésekkel okozott, csaknem 10 000 forint kár a megindult eljárás során megtért.

a megrögzött bűnözőt, aki a mostani ügy tárgyalásakor huszonkettőszer állt büntető bíróság előtt, jogerősen öt évi börtönre ítélte a fővárosi bíróság.

/mti/

..

Me

7. kiadás

1960. november 14.

10 óra 05 perc

bb. 9. kiadványok a maros-körös vidék végvári harcainól és békés megye munkás-sportjának történetéről

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

a békés megyei lapkiadó vállalat-virágh ferenc kutató tollából - két érdekes történeti emlékkönyvet jelentetett meg. a török hódoltság gyula térségében című könyv a maros-körös vidék négyszáz évvel ezelőtti végvári harcainak, majd a török hódoltság politikai, gazdasági és kulturális viszonyainak eddig ismeretlen eseményeit, adatait, továbbá a gyulai vár védőinek - köztük kerecsényi lászló kapitány és a híres bajvivő, toronyi tamás - szerepét ismerteti.

a másik kiadványban, a békés megyei sport-emlékkönyv első kötetében a viharosok munkás-sportéletének történetét örökítette meg a kutató. a később megjelenő kötetekben a megyéből származó országoshírű sportemberekről, a különböző sportágakról, a magyar sportépítés bölcsőjéről és a középiskolások sportkrónikájáról emlékezik meg a szerző.

/mti/

..

bb. 10. vízvezetékekkel látják el szamostatárfalva termelőszövetkezeti községben a szövetkezeti tagok lakását

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

a helyi tanácsotagok és népfrent bizottsági tagok közreműködésével jelentős kezdeményezés született szamostatárfalva termelőszövetkezeti községben. elhatározták, hogy a következő években vízvezetékekkel látják el a szövetkezeti tagok lakását. ez nem kerül sokba, mert a szövetkezet gazdasági központjában levő bővizű mélyfúrású kut az egész község szükségletét fedezi. a munkák nagy részét társadalmi összefogással végzik el, az anyag pedig körülbelül 150 000 forintba kerül. szabolcs-szatmár megyében ez lesz az első vízvezetékekkel ellátott termelőszövetkezeti község.

/mti/

..

8,04

Me

N

8. kiadás 1960. november 14. 10 óra 15 perc

bb. 11. asszonyok klubja miskolcon

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

Miskolcon - a nagy ipari városban - 17 területi nőtanács dolgozik, s ezek munkáját több mint 10 000 asszony segíti. A nőtanácsok sokrétű tevékenységet fejtenek ki, hogy az oktató és nevelő munkán kívül megkönnyítsék a dolgozó nők második műszakját. az elmúlt hónapban például a pedagógiai, gyermekvédelmi és jogi tanácsadó bizottság mellett 15 tagú háztartási bizottságot is szerveztek. a lakosok kollektíva elhatározta, hogy az üzenetekben és a területen divatbemutatókat rendeznek, előadásokat tartanak a különböző mosóporok helyes használatáról, valamint a félkész ételek gazdaságos és izletes elkészítéséről. a háztartási bizottság javaslatára a belkereskedelmi háztartási gépközlő vállalat miskolci fiókja a területi nőtanácsoknak hosszabb időre is kölcsönöz gépeket.

a városi nőtanács a dolgozó nők művelődésének elősegítésére megalakította az asszonyok klubját. a klub vezetősége elkészítette programját. minden második héten műsoros előadást rendeznek. az előadásokat a város vezetői tartják, a műsorban pedig a miskolci nemzeti színház művészei és a zeneszakiskola tanárai lépnek fel.

/mti/

bb. 12. a szegedi dankó pista népi zenekar ajándékhangversenyekkel köszönti az üzemi dolgozókat

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

a szegedi dankó pista népi zenekar tagjai hetenként egy alkalommal hangversenyt adnak a város üzemi munkásainak. első fellépésüket a szegedi szalágyárban tartották. Legközelebb a papírfeldolgozó vállalat élénjáró munkásait köszöntik.

/mti/

8, 15

N

9. kiadás 1960. november 14. 10 óra 20 perc

bb. 13. kétszáz hajduböszörményi szövetkezeti gazda tanuló általános iskolában és gimnáziumban

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

hajduböszörményben az elmúlt esztendőben 130 hallgatója volt a dolgozók általános iskolája esti tagozatának. amióta szövetkezetben dolgozik az ősi hajdu város egész lakossága, azóta jelentősen megnövekedett a tanulási kedv. a tavalyi 130-~~at~~ szemben ebben az évben 324-en kezdték meg tanulmányaikat az általános iskola hetedik és nyolcadik osztályában. a gimnázium levelező oktatásán 78-an vesznek részt, közöttük 28 üzemi munkás van.

/mti/

bb. 14. szobrot állítanak egy józsef festőművésznek

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

egy józsef festőművész halálának 10. évfordulója alkalmából a jövő évben révfülöpön és keszthelyen kiállítását rendeznek a művész legszebb alkotásaiból, a badacsonyi vidékén található mintegy száz festményéből. borsós miklós szobrászművésznek egy józsefről készült szobrát felállítják a művész badacsonyi villája előtti ligetben, a villában pedig a tervek szerint - múzeumot rendeznek be.

/mti/

bb. 15. irodalmi est termelőszövetkezeti parasztoknak

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

a győr-sopron megyei írók elhatározták, hogy a télen rendszeresen felkeresik a megye termelőszövetkezeti közösségeit, s irodalmi estekre hívják meg a tsz-parasztokat. az első nagyszerű estet a mosonszentmiklósi kisz-szervezet rendezte. több mint száz idős és fiatal tsz-tag hallgatta érdeklődéssel három fiatal győr megyei író - pozsgai zoltán, szapudi andrás és kulcsár jános - elbeszéléseit és költeményeit.

/mti/

8, 20

Me

N

mti belföldi hírek

10. kiadás

1960. november 14.

10 óra 25 perc

bb. 16. honfoglaláskori aranyleletek pusztamérges határában

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

a csongrád megyei pusztamérges határában a régészek többek között egy honfoglaláskori női sirt tártak fel. a halott ruházatát 3-4 centiméter átmérőjű préselt aranylemezek díszítették. mellé temetett lovának ezüstveretű szerszáma is aranyozott volt.

/mti/

bb. 18. a miskolci tanács és a Lenin kohászati művek vezetősége a kohászok lakáshelyzetének javításáért

vid szf/te/gy/mi

1960. november 14.

miskolc város tanácsa és a Lenin kohászati művek igazgatósága évek óta közös erőfeszítéseket tesz, hogy a város legnagyobb ipari üzeme, a Lenin kohászati művek dolgozóinak lakásproblémáit megoldja. az elmúlt öt évben csaknem ezer, az idén pedig eddig 348 kohászt juttattak lakáshoz.

nemcsak a városi lakásokban igyekeznek elhelyezni őket, támogatják a családi ház építkezést is. ezek segítségével műszaki brigádokat alakítottak. a brigád tagjai társadalmi munkában terveket készítenek és műszakilag ellenőrzik az építkezést az üzem bontási anyaggal, szerszámokkal, anyagfuvarral járul hozzá az akcióhoz. meg is van az eredménye: jelenleg körülbelül négyszáz kohászati dolgozó épít magának családi házat.

a kohászati üzem a maga erőforrásaiból is építkezik. a komlóstetőn 160 lakásos kohász-városrészt telepítését kezdte meg. harminc lakásban már laknak, negyvenet pedig a közeli hónapokban adnak át. kohászlakások épülnek vállalati beruházásból hejőcsabán is. a városi tanács az új lakótelepeket járulékos beruházásokkal látja el. a tervek szerint a komlóstetői településen fűszer- és husboltot, valamint kislendéglőt nyitnak. segít a tanács a közművesítésben is. az eddig elkészített csatornázást, valamint az ivóvízvezetékét tovább építik. ezzel nemcsak a komlóstetői, hanem a szomszédos kohásztelep mintegy kétezer családjának ivóvízellátását is megoldják.

/mti/

8,30

mti belföldi hírek

11. kiadás

1960. november 14.

10 óra 30 perc

bb. 17. a levegőjárat megfordításával akadályozzák meg az aknák jegesedését - több hónapra elegendő segédanyagot tartalékolnak - felkészülten várják a telet a komárom megyei bányákban

vidi te/gy/ki

1960. november 14.

komárom megye bányavidékein, az oroszalányi, a tatabányai és a dorogi szénmedencében az előző évek tapasztalatai alapján az idén is gondosan felkészültek a télre. mindhárom trösztnél minden bánya részletes intézkedési tervet készített. legnagyobb feladatot megyeszerte a nyitott lejtős aknák jegesedés elleni védelme jelenti. dorogon fűtőberendezésekkel védekeznek a fagy ellen. tatabányán és oroszalányban több helyen megleitenek infravörös lámpákkal, ez azonban minusz 5 foknál már nem megfelelő hatású. sokkal jobban bevált az aknák szellőzésének megfordítása, amit kísérletként tavaly alkalmaztak először oroszalányban és tatabányán. megfelelő vágatok, légajtók építésével, ventilátorok beszerelésével szükség esetén úgy fordítják meg a levegőt, hogy az ne a lejtős, hanem a függőleges aknán jusson a bányába. így a több kilométer hosszú bányafolyosókban felmelegedett levegő a lejtős aknán át távozik, ott a jeget felolvasztja, illetve megakadályozza a fagyást. fontossági sorrendben tatabányán már öt, oroszalányban pedig három aknában végezték el az ehhez szükséges munkát. gondoskodnak a szén szállításának zavartalanosságáról is. mindhárom trösztnél rendbehozták a függő- és kötélpályákat, tisztító berendezéseket szereltek fel, elegendő fagymentes olajat szerezték be. tatabányán a tavalyi jól bevált kísérletet alapján az idén már minden szénszállító szerelvényhez biztosítanak a csillapító szerelhető hókötő ekét. mindenütt megfelelő mennyiségű segédanyagot tárolnak. dorogon a távoli aknáknak külön fatelepelt létesítenek, s ezekben két havi tartalékot halmoznak fel. hasonlóképpen elegendő robbanóanyagot, th-gyűrűt és más segédanyagot biztosítanak mindhárom trösztnél.

megtették az előkészületeket a dolgozók zavartalan szállítására, az utak karbantartására is. a tanácsok, az utifenntartó vállalatok hóeltakarító eszközökön kívül saját gépjárműk és brigádjaik is részt vesznek a bányákhoz vezető utakon az akadályok elhárításában. a dorogi trösztnél, ahol különösen sok dolgozó jár be a környékről, valamennyi aknában létesítettek ideiglenes munkásszállásokat. hasonlóképpen gondoskodnak a vidékiekről tájában, illetve oroszalányban is.

/mti/

The

N

12. kiadás

1960. november 14. 10 óra 50 perc

bb. 19. közös magyar-szovjet tudományos eredmény: megállapították, hogy a velencei gránit mintegy 260 millió évvel ezelőtt keletkezett

itt/gg/gy/vg

1960. november 14.

hazánkban is megkezdődött a földtani kormeghatározás. az első eredmény földváriné voglmánia, a föld és ásványtani tudományok doktora, a magyar állami földtani intézet tudományos főmunkatársa és kliburszky béla, az eötvös loránd tudományegyetem ásvány-kőzettani intézetének tudományos munkatársa nevéhez fűződik.

a két kutató elsőnek egyik legrégebb hegységképződményünk, a velencei hegység keletkezésének idejét állapította meg, amely a mecseki gránittal együtt a magyarországi alaphegység felszínre emelkedett része. a hegységből mindenekelőtt kiválasztottak egy tiszta, feltétlenül elsődleges, tehát annakidején közvetlenül a képlékeny magmából keletkezett - szaknyelven „üde” - gránitdarabot és megállapították annak rubidium- és stroncium-tartalmát, még pedig külön is a rubidium 87-es és a stroncium 87-es izotópjának mennyiségét. a rubidium 87 ugyanis radioaktív izotóp, amelyből a bomlás folyamán stroncium 87 keletkezik, és ez az átalakulás a tudomány által ma már pontosan ismert felezési idővel történik. így a ma megtalálható stroncium 87 mennyiségéből kiszámítható, hogy mikor kezdődött meg a bomlás.

az izotópok arányának megállapítása azonban nem volt könnyű feladat, mert az intézetnek nincs tömegspektroszkópja, amellyel a kérdésre szinte pillanatok alatt választ lehetne kapni. ezért a két kutatónak külön eljárást kellett kidolgoznia az arányok megállapítására. végül is kiszámították, hogy a velencei gránitban ma fellelhető stroncium 87 mennyisége körülbelül 180-260 millió év alatt alakulhatott ki.

l.n. ovcsinnyikov, a szovjet földtani kormeghatározó bizottság elnöke azután a kálium 40-es, illetve a belőle keletkezett argon 40-es izotóp-arányának vizsgálatával szintén meghatározta ugyanennek a gránitnak a korát. az ő eredménye a két magyar kutató által feltételezett felső határral esik egybe. a két vizsgálat megállapításai szerint tehát a velencei gránit körülbelül 260 millió évvel ezelőtt emelkedett ki a magmából, és akkor következett be megszilárdulása.

/folyt. köv./

8,50

13. kiadás

1960. november 14. 10 óra 40 perc

bb. 19. / közös magyar-szovjet... 1. folyt./ gy

ez volt hazánkban az első abszolút fizikai kormeghatározás. a földtani kormeghatározásnak nemcsak tudományos szempontból van nagy jelentősége - hiszen ezen az alapon lehet megírni a föld történetét - hanem értékes utbaigazítást ad a nyersanyag-kutatásnak is. bizonyos ércek, kőzetek, stb. ugyanis csak a földtörténet bizonyos szakaszaiban keletkeztek, a kőzetek korának ismerete tehát támaszt ad arra, hogy az egyes területeken milyen nyersanyag kutatásának vannak kedvező kilátásai.

/mti/

..

bb. 20. megkezdte munkáját a gépipari technológiai intézet - ezentúl szervezeten terjesztik a korszerű új módszereket, programvezérlésű gépekkel felszerelt kísérleti üzemet létesítenek, megalakítják a technológiai tanácsadó szolgálatot

ist/sze/gy/ki

1960. november 14.

a kgm kollégiumának határozata alapján megalakult és megkezdte tevékenységét a gépipari technológiai intézet, amely műszaki és iparpolitikai kérdések elemzésével, rendszerezésével és egyes iparvezetési módszerek kidolgozásával segítik a gyártás korszerűsítését.

- az intézet tevékenységének egyik alapja a technológiai tervtanulmány, amely az üzemek jellemző adatai és javaslatai alapján állították össze - mondták a minisztérium illetékes osztályán. az egyik cél az, hogy új technológiák bevezetésével, jobb üzemszervezéssel a második ötéves terv végéig legalább 40 százalékkal növekedjék az üzemek, gépek kihasználása, tovább javuljon a termelékenység és a minőség. az intézet felkutatja a jól bevált gyártási eljárásokat, mint például a hidegmegmunkálást, a számszámok korszerű élezésének módszereit és azokat szervezeten elterjeszti. segít abban is, hogy az új gépek alkalmasak legyenek a leghasznosabb technológiák bevezetésére. az intézet máris megvizsgálta az idén beszerzett gépek összetételét, s megállapította, hogy üzemünk még mindig túlságosan ragaszkodik a hagyományos géptípusokhoz, viszonylag kevés fél-automatát, programvezérlésű és másológépet, valamint egyéb termelékeny munkaeszközt helyeztek üzembe. az idői tapasztalatok alapján az intézet közreműködik a jövő évi gépek rendeléseinek helyesebb előkészítésében. tudományos módszerekkel vizsgálják az is, hogy kis sorozatok gyártásánál hogyan lehet gazdaságosan felhasználni az automatikus géptípusokat. jövőre olyan kísérleti üzemet rendeznek be, ahol körülbelül 10-20 numerikus és programvezérlésű gép működik zárt ciklusban és beható vizsgálatokat végeznek majd a gyártáselőkészítés, a művellettérvezés, az üzemszervezés legtokéletesebb megszervezésére.

/folyt. köv./

9,00

bb. 20. / megkezdte munkáját... 1. folyt./ gy

ugyancsak a jövő évben technológiai tanácsadást is szerveznek, ahol szakzerű javaslatokat tesznek majd az üzemeknek különféle gyártási feladatok korszerű megoldására.

a gépipari technológiai intézet rövidesen bekapcsolódik gépiparunk gyártmányfejlesztési terveinek kidolgozásába is. először az 1965-ig, majd az 1980-ig terjedő időre dolgozzák ki a gépek összetételének és a technológia ezzel összefüggő fejlesztésének tervét.

/mti/

..

bb. 21. megkezdtek a velencei-tó vízháztartási vizsgálatait a végleges rendezési terv elkészítésére - vízrajzi berendezéseket építenek

i sb/tr/gy/ki

1960. november 14.

a velencei tó hasznosítására távlati terv készült, amely a korszerű üdülőhálózat felépítésén kívül előírja a nádtermelés jelentős fejlesztését, kertészetek, ipartelep vizellátását. a nagyarányú építkezésnek azonban az a feltétele, hogy 30 centiméterrel növeljék a tóvíz szintjét és szűk határok közé szorítsák a vízszintingadozást. a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet dolgozói ezért megkezdtek a tó végleges rendezési tervének elkészítéséhez szükséges kutatásokat. többek között először végeztek az egész tóra kiterjedő részletes víz-hőmérsékletmérést, amely a további tudományos munka miatt jelentős. fel dolgozták a korábbi vizáltsági, meteorológiai és vízhozam-mérési adatokat is, de ezek még kiegészítésre szorulnak.

a tó pontos vízháztartási mérlegének kidolgozásánamost jelentősen bővítik a tudományos vizsgálatokat. a pákozdi-sukorói parton két új vízmércét állítottak fel és agárdon felszerelik a tó első meteorológiai állomását, amely többek között mér majd a víz párolgási veszteségeit és a széljárás megállapításához nyújt segítséget. fontos feladat a tóba érkező és eltávozó víz mérése. a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság a vituki irányításával ezért rajzoló vízmércé építését kezdte meg a császár patakon, amely a tavat tápláló vízmennyiség kétharmadát adja.

/folyt. köv./

9,18

bb. 21. / megkezdtek a velencei tó.... 1. folyt./ gy

hasonló berendezést szeretnének fel a vereb-pázmándi patakon, a tóból lebocsátott vízmennyiség mérésére pedig átalakítják a dinnyés-kajtori csatorna szilipjét. sok víz távozik el párolgással is. ennek részletes vizsgálatát a jövő év nyarán kezdik meg, ami különösen nagy feladatot jelent, mert új, olcsó eljárást kell kidolgozniuk a nádasok vízpárolgtatásának mérésére.

a tudományos vizsgálatok mintegy 5 évig tartanak és ezek alapján készítik el a végleges rendezési tervet és meghatározzák, hogy a tó vízszintjének állandósítására 4, vagy 8 millió köbméteres víztárolót építsenek-e zárolt község határában. a többéves vízháztartási kutatás kiindulási alapot nyújt a víz tisztaságának, a tó feltöltődési és láposodási folyamatának részletes tudományos vizsgálatához is.

/mti/

..

bb. 22. két hónap alatt járta be az öt földrészt egy falusi kislány „olimpiai levelezőlapja,

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

szeptember elején a dorogi józsef attila művelődési ház ki mit gyűjt klubja „olimpiai képeklap,,-versenyt hirdetett. a pályázóknak a magyarországról elindított képeklapon meg kellett jelölni mind az öt földrészt egy-egy országában egy-egy címet és azt, akinek elsőként elküldték, megkérték, továbbítsa a következő állomásra. a verseny résztvevőinek nagy körütekintéssel kellett a címetek kiválogatniuk, hogy a lap a lehető legrövidebb úton járja be az öt világrészt, s minél hamarabb visszajusson magyarországra. bár a versenyben nagyobb részt értelmiségi dolgozók, sok egyetemi hallgató vett részt, mégis egy falusi kislány került az első helyre. a győztes a fejér megyei gyuro községből német emma lett, akinek a lapja két hónap alatt járta be az öt földrészt és ceylonon, japánon, mexikón, kenyán és az ndk-n keresztül érkezett vissza magyarországra. az első helyezett nagy ólomkristály vázát kap, de megjutalmazták az „olimpiai lap,, külföldi címzetteit is.

/mti/

..

9,25

bb. 20. / megkezdte munkáját... 1. folyt./ gy

ugyancsak a jövő évben technológiai tanácsadást is szerveznek, ahol szaksterü javaslatokat tesznek majd az üzemeknek különféle gyártási feladatok korszerű megoldására.

a gépipari technológiai intézet rövidesen bekapcsolódik gépiparunk gyártmányfejlesztési terveinek kidolgozásába is. először az 1965-ig, majd az 1980-ig terjedő időre dolgozzák ki a gépek összetételének és a technológia ezzel összefüggő fejlesztésének tervét.

/mti/

..

bb. 21. megkezdtek a velencei-tó vízháztartási vizsgálatait s végleges rendezési terv elkészítésére - vízrajzi berendezéseket építenek

i sb/tr/gy/ki

1960. november 14.

a velencei tó hasznosítására távlati terv készült, amely a korszerű üdülőhálózat felépítésén kívül előírja a nádtermelés jelentős fejlesztését, kertészetek, ipartelep vizellátását. a nagyarányú építkezésnek azonban az a feltétele, hogy 30 centiméterrel növeljék a tóvíz szintjét és szűk határok közé szorítsák a vízszintingadozást. a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet dolgozói ezért megkezdtek a tó végleges rendezési tervének elkészítéséhez szükséges kutatásokat. többek között először végeztek az egész tóra kiterjedő részletes víz-hőmérsékletmérést, amely a további tudományos munka miatt jelentős. fel dolgozták a korábbi vizállási, meteorológiai és vízhozam-mérési adatokat is, de ezek még kiegészítésre szorulnak.

a tó pontos vízháztartási mérlegének kidolgozására most jelentősen bővítik a tudományos vizsgálatokat. a pákozdi-sukorósi parton két új vízmércét állítottak fel és agárdon felszerelik a tó első meteorológiai állomását, amely többek között méri majd a víz párolgási veszteségeit és a széljárás megállapításához nyújt segítséget. fontos feladat a tóba érkező és eltávozó víz mérése. a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság a vituki irányításával ezért rajzoló vízmérce építését kezdte meg a császár-patakon, amely a tavat tápláló vízmennyiség kétharmadát adja.

/folyt. köv./

9, 18

M

bb. 21. / megkezdtek a velencei tó.... 1. folyt./ gy

hasznos berendezést szeretnének fel a vereb-pázmándi patakon, a tóból lebocsátott vízmennyiség mérésére pedig átalakítják a dinnyés-kajtori csatorna zsilipjét. sok víz távozik el párolgással is. ennek részletes vizsgálatát a jövő év nyarán kezdik meg, ami különösen nagy feladatot jelent, mert új, olcsó eljárást kell kidolgozniuk a nádasok vízpárologtatásának mérésére.

a tudományos vizsgálatok mintegy 5 évig tartanak és ezek alapján készítik el a végleges rendezési tervet és meghatározzák, hogy a tó vízszintjének állandósítására 4, vagy 8 millió köbméteres víztárolót építsenek-e zárolt község határában. a többéves vízháztartási kutatás kiindulási alapot nyújt a víz tisztaságának, a tó feltöltődési és láposodási folyamatának részletes tudományos vizsgálatához is.

/mti/

..

bb. 22. két hónap alatt járta be az öt földrészt egy falusi kislány „olimpiai levelezőlapja,

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

szeptember elején a dorogi józsef attila művelődési ház ki mit gyűjt klubja „olimpiai képeslap,-versenyt hirdetett. a pályázóknak a magyarországról elindított képeslapon meg kellett jelölni mind az öt földrészt egy-egy országban egy-egy címet és azt, akinek elsőként elküldték, megkérték, továbbítsa a következő állomásra. a verseny résztvevőinek nagy körültekintéssel kellett a címetek kiválogatniuk, hogy a lap a lehető legrövidebb úton járja be az öt világrészt, s minél hamarabb visszajusson magyarországra. bár a versenyben nagyobb részt értelmiségi dolgozók, sok egyetemi hallgató vett részt, mégis egy falusi kislány került az első helyre. a győztes a fejér megyei gyuro községből német emma lett, akinek a lapja két hónap alatt járta be az öt földrészt és ceylonon, japánon, mexikón, kenyán és az ndk-n keresztül érkezett vissza magyarországra. az első helyezett nagy ólomkristály vészkap, de megjutalmazták az „olimpiai lap,, külföldi címzetteit is.

/mti/

..

9, 25

mti belföldi hírek

16. kiadás

1960. november 14.

10 óra 55 perc

bb. 28. gyümölcstermelő körzeteket alakítanak ki a termelőszövet-
ketek szolnok megyében

vid ká/j/gy

1960. november 14.

szolnok megyében, elsősorban a jászságban és a tiszame-
mentén, nagy területeket foglal el a mezőgazdasági művelésre
kevésbé alkalmas homok. e földek hasznosítására a termelőszövet-
kezetek tervet dolgoztak ki, és már az idén, illetve a tavasszal
510 holdon telepítenek gyümölcsfákat, szőlőt. gyümölcstermelő
körzet lesz jászberény vidéke is, ahol a lehel kürtje tsz 45,
a dózsa népe tsz pedig 30 hold földet ültet be gyümölcsfákkal.
a jászsági szőlők felujtása mellett 310 holdon új telepítéseket
terveznek az éghajlatnak és a talajnak legjobban megfelelő
fajtákkal. a jövőben csak olaszrizling, ezerjóné és kadarka fajtákat
telepítenek ezen a tájon.

/mti/

bb. 29. hétszáz új gazdasági épület a szabolcsi termelőszövetkeze-
tekben

vid j/gy/ká

1960. november 14.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei ebben az
esztendőben háromszázharminc építőanyagot és pénzt fordítottak
saját erőből építkezésekre, mint a korábbi évek bármelyikében. a
közös gazdaságokban több mint 100, kisiparosokból alakult, építő-
brigád dolgozott, akik eddig 700 gazdasági épületet
hoztak tető alá. a milotai új élet termelőszövetkezet csaknem
2 millió forint értékű építőanyaggal töltötte meg az állami
hitelt, s így teljes egészében elhelyezhette csaknem négyszere-
sére nőtt állatállományát. a tavasszal alakult szövetkezeti járá-
sokban összesen 13 000 szarvasmarha, 4 000 ló, 30 000 juh és
6 000 sertés számára készítettek korszerű szállást. a szatmár-
bereg-i tájon a baromfivédelem és a hizlalás körül az érdeklő-
dés előterébe. itt a lónyai béke és rohodi új élet termelő-
szövetkezet saját erőből épített nevelőkben kezdte meg a téli
nántanivaló csirke és a pecsenyekacsa nevelését.

/mti/

9,35 á

mti belföldi hírek

17. kiadás

1960. november 14.

11 óra 05 perc

bb. 23. kétszáz kun népdalt gyűjtött, filmet készít a kalocsa-
környéki népi hagyományokról a bács-kiskun megyei népművészeti
szakkör

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 14.

a szakszervezetek bács-kiskun megyei tanácsa mellett
-muzeológusokból, orvosokból, tanárokból, antropológusokból és
kecskeméti művészekből álló - népművészeti és munkástörténelmi
szakkör működik. eddig már összegyűjtötték és feldolgozták a
több mint 600 éves szeremei község népi hagyományait, és ember-
tani kutatásokat végeztek a faluban. most fejezték be a kutató-
sokat bács-kiskun megye legjellegzetesebb kun községében, szabad-
szálláson is. fényképeket készítettek a kun embertípusokról,
összegyűjtötték meséiket, dalaikat. több mint 200, eddig ismeret-
len kun népdalt jegyeztek fel. szabadszálláson megtalálták az
országban egyedül 600 éves kun temetőt. ennek feltárását
a tavasszal folytatják.

a néprajzi és munkástörténelmi szakkör gazdag programot
készített. még ebben az évben megírják a kecskeméti cipőgyár
munkásmozgalmi történetét, ellátogatnak a megye legérdekesebb
néprajzi vidékeire. uszodon, drágszéken és kalocsán gyűjtik majd
össze a népmeséket, népdalokat. filmen örökítik meg a népitáncokat
és a kalocsa környéki népviseletet.

a népi hagyományokat a szakkör tagjai feldolgozzák és a
megyei tanács művelődési osztálya könyvben adja ki. az év végén
14 fényképekkel illusztrált kiskönyv jelenik meg a kiskunsági,
kalocsai és a bácskai népi hagyományokról.

/mti/

bb. 25. befejezték az angol megrendelésre termesztett hibridkukorica
fémzárolását

i so/gg/gy/ká

1960. november 14.

az állami gazdaságok az idén a hidasháti és a bolyi hibrid-
üzem körzetében angol megrendelésre 300 holdon állították elő
a king cross-3 fajtájú korai hibridkukoricát. a termés betakarítása
után a két hibridüzemben azonnal hozzáláttak a kukorica szárítá-
sához, osztályozásához és fémzárolásához, s a munkát máris be-
fejezték. összesen 57 vagon king cross-fajtájú hibridmagot fém-
zároltak. a vetőmag csirkeállománya az ellenőrző vizsgálat szerint
kiváló.

/mti/

9,55

mti belföldi hírek

18. kiadás 1960. november 14. 11 óra 10 perc

bb. 24. készül a legnagyobb hazai olajfeldolgozó torony - távvezérlésű olajtartálypark és csökemence szőnyben

vid szf/te/gy 1960. november 14.

a szőnyi kőolajipari vállalat telepén szeptember elején kezdtek meg az ország legnagyobb desztillációs üzemének építését. az egymillió tonna teljesítőképességű olajfeldolgozó szovjet üzemek mintájára épült. kilencvenmillió forintot fordítanak rá. ezt az összeget csaknem teljes egészében a berendezésekre költik, mert a gazdaságossági elveknek megfelelően az egész üzem szabad téren helyezik el, épületet alig emelnek. míg az eddigi olajfeldolgozóknál a költségek 15 százalékát az építkezések emésztették fel, itt mindössze 4.5 százalékot fordítanak erre a célra.

a szabadtéri építkezés másik haszna, hogy az üzem rendkívül rövid idő alatt készül el. a terv szerint a jövő év végén átadják rendeltetésének. a budapesti kőolajipari gépgyárból már megérkezett a három kisebb feldolgozó torony és a helyszínen hozzáfogtak a legnagyobb hazai, 36 méter magas, 3.6 méter átmérőjű 150 tonna súlyú desztillációs torony építéséhez. decemberben sor kerül a tornyok elhelyezésére. megérkeztek a német szövetségi köztársaságból a csökemence első részei is.

az új olajfeldolgozó világviszonylatban is a legjobban automatizált üzemek közé tartozik majd. távvezérléssel ellenőrzik és szabályozzák az üzem központjától messze eső nagy tartályok olajnivóját. a központi műszertornemből egy sorug műszer, jelzőlámpa és biztonsági berendezés segítségével minden munkafolyamatot figyelemmel kísérhetnek. a műszerek nemcsak jelzik a hibát, hanem részben ki is javítják. a központi műszertornemből irányítják majd az újszerű csökemence automatikus tüzeltését is. nagyon meggyorsítja és gazdaságossá teszi az új üzem termelését, hogy az összes késztermék minőségi és fajszám-mérése szintén automatákkal történik.

/mti/

10,00

mti belföldi hírek

19. kiadás 1960. november 14. 11 óra 15 perc

bb. 26. jövőre egymilliárd forint értékű hozamot érnek el bács megye állami gazdaságai

vid j/gy/ká 1960. november 14.

bács megye 19 állami gazdaságában elkészültek a jövő évi termelési tervek. az összesített adatok szerint a gazdaságok 1961-ben az ideinél 18-20 százalékkal több, összesen egymilliárd forint értékű mezőgazdasági terméket állítanak elő. jelentősen növekszik a tojás-, a tej- és a hústermelés. tojásból egymillióval, tejből kétfélmillió literrel többet adnak fogyasztásra. a kenyérgabona terméshozamát holdanként egy mázsával magasabbra tervezték, mint az idén.

a tervek kidolgozásánál figyelembe vették a helyi adottságokat, és néhány gazdaságban szakosítják a termelést. így a gyümölcs-termelő állami gazdaságok, amelyeknek nagy gondot okoz a takarmánytermesztés és beszerzés, állattenyésztésüket más társ-gazdaságnak adják át. a vaskuti állami gazdaság tehenészetét például a szomszédos garai állami gazdaság veszi át. a tervekben megjelölt feladatokat az állami gazdaságok 20 millió forinttal kevesebb költséggel kívánják megoldani.

/mti/

bb. 27. mezőgazdasági olvasómozgalom a borsod megyei falvakban

vid j/gy/ká 1960. november 14.

borsod megye falvaiban mezőgazdasági olvasómozgalom bontakozik ki. a télen elsősorban a termelőszövetkezetek szántóföldi és állattenyésztő brigádjainak tagjai, egy-egy mezőgazdasági szakember vezetésével, hetenként tanulmányozzák a munkájukhoz tartozó szakkönyveket, összevetve az abban foglaltakat saját tapasztalataikkal. a mezőgazdasági könyvek rendszeres téli tanulmányozásában körülbelül 1 500 dolgozó paraszt vesz részt. a putnok és sátorajaujhely környéki termelőszövetkezetekben megrendezendő olvasó estéken ott lesznek a putnoki, illetve a sátorajaujhelyi mezőgazdasági technikumok utolsóéves hallgatói is, akik ezzel közelebb kerülnek a gyakorlati élethez.

/mti/

10,10

mti belföldi hírek

20. kiadás 1960. november 14. 12 óra 10 perc

bb. 30. mesebarlang a szombathelyi uttörő-házban

vid fm/ke/gy/fm 1960. november 14.

a szombathelyi magyar László uttörőházban, - amelyet havonta 4 - 5 000 gyermek látogat, - mesebarlang nyílt, a mesedélutánokon kívül bábelőadásokat is rendeznek a kis látogatóknak.

/mti/

bb 31. megkezdődött a husipari gépészeti és technológiai konferencia

t tz/j vm ki 1960. november 14.

hétfőn reggel a technika házában megkezdődött a mezőgazdasági és élelmiszeripari tudományos egyesület, valamint a gépipari tudományos egyesület közösen rendezett husipari gépészeti és technológiai konferenciája. a konferencián több mint 300 hazai és 30 külföldi - szovjet, csehszlovák, lengyel, bolgár, ndk-beli, jugoszláv, angol, francia, belga, norvég, dán és nyugatnémet - szakember vesz részt.

a konferenciát dr. dabronaki gyula, az élelmezésügyi miniszter első helyettese nyitotta meg, majd megkezdődtek a szakmai tanácskozások.

a háromnapos konferencián 19 előadás hangzik el, közülük kilencet külföldi szakemberek tartanak. az előadások alapján megtárgyalják az új vágóhid- típusok kialakításának és a felvágott-félék gyártástechnológiájának kérdéseit, valamint a zsirkészítés gépészeti és technológiai problémáit. ezenkívül megvitatják a husipari készítmények minőségének javításával és a csomagolás korszerűsítésével összefüggő kérdéseket.

/folyt.köv./

11,00

mti belföldi hírek

21. kiadás 1960. november 14. 12 óra 25 perc

/bb 31. megkezdődött a...1.folyt./vm

ugyancsak hétfő délelőtt nyílt meg a budapesti ipari vásár vaskohászati pavilonjában a husipari gépbemutató és ujtó kiállítás, amelyet a kohó- és gépipari minisztérium általános gépipari igazgatósága rendezett a konferencia alkalmából. a kiállítás november 20-ig naponta délelőtt 10 és 18 óra között tekinthető meg./mti/

bb 32. a pest környéki primőr-üzemek megkezdtek a téli termelést

n.j./j/m/k á 1960. november 14.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn reggel 97 vagon és 44 tehergépkocsi áru ékzetett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 53 vagon burgonya, 12 vagon fejeskaposzta, 3 vagon kelkáposzta, 2 vagon vöröshagyma, 25 vagon alma, 1 vagon földimogyoró és 1 vagon rizs.

bár a kései karfiol még lábön áll a konyhakertekben, a pest környéki primőrüzemek megkezdtek a téli termelést, hogy - mint minden évben - idén is kellő mennyiségű primőrt szállítsanak. december második felében a piacokra munkájukat megkönnyíti, hogy a kertimag vállalat már rendelkezésükre bocsátotta kísérleti telepeken jól bevált, fagyálló magujdonságokat, amelyek kiválóan alkalmasak a melegágyi és az üvegházi termelésre.

hétfőn reggel a főváros környékéről sok tisztított paraj és sóska érkezett. az állami élelmiszerboltok a tisztított parajt különként 3.60, a kertű sóskát pedig 3.80 forintért hozták forgalomba. /mti/

11, 15

mti belföldi hírek

22. kiadás

1960. november 14.

10 óra 10 perc

bb. 33. kisipari szövetkezetek ujitókiállítására

t sz/gk/gy/ki

1960. november 14.

hétfőn az okisz népköztársaság uti bemutató termében megnyílt a kisipari szövetkezetek ujitókiállítására, a két héten át nyitvatartó kiállításon bemutatják a szövetkezetek 150 legjelentősebb ujitását, amelyek az üzemek műszaki fejlesztését, a mezőgazdaság gépesítését segítik. számos olyan ujitás is van, amellyel a lakosság közvetlenül is találkozhat. ilyenek az ujtípusu háztartási készülékek.

/mti/

bb. 35. német vendégek az írószövetségben

k/gy/mi

1960. november 14.

a több hete hazánkban tartózkodó ndk-beli íróküldöttség - erich rackwitz, werner heiduczek és eberhardt del, antonio - hétfőn az írószövetségbe látogatott. darvas józsef, az írószövetség elnökének üdvözlő szavai után beszámoltak magyarországi élményeiről és a megjelent neves magyar írókkal hosszas baráti eszmecsere folytattak.

/mti/

bb. 34. időjárásjelentés

hmé/gy

1960. november 14.

a meteorológiai intézet jelenti november 14-én, hétfőn délben.

ma sok helyen, holnap kevesebb helyen eső.

nyugat-európában, dél-skandináviában, a kárpát-medencében, az adria környékén és ukrán nagy részén esős az idő. a szovjetunió európai területének északi részein havazik, az unal-hegység előterében nappal sem emelkedett mínusz 10 fok fölé a hőmérséklet, ezzel szemben a balkánon több helyen 21-24 fok volt a csúcsték.

/folyt. köv./

14,05

mti belföldi hírek

23. kiadás

1960. november 14.

10 óra - perc

bb. 34. / időjárásjelentés... 1. folyt./ gy

hazánkban vasárnap legnagyobb részt borult volt az ég. néhány helyen már a délelőtti, déli órákban is volt ködszítás, kisebb eső. kora délután a délnyugati-nyugati megyékben erősebb esőzés indult meg, s ez az éjszaka folyamán az egész országra áttért. a hétfőn reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége az északnyugati megyékben és a tiszántúlon 5 milliméter körül volt, az ország többi részein azonban általában elérte a 10-20, helyenként a 20-23, mátraházán a 29 millimétert. a tiszántúlon egy-két órás napsütést élvezett, az ország többi részein azonban egyáltalán nem sütött a nap. a hőmérséklet napközben a dunántúlon és az ország középső részein általában 10-14, gödöllőn és jászapátin csak 9, viszont a tiszántúlon 14-17 fokig emelkedett. hétfőn hajnalban általában 5-10, északkeleten egy-két helyen 4, a délkeleti határvidéken csak 11 fokig hűlt le a levegő. plusz 4 fok alatti hőmérséklet a talajhoz közeli levegőrétegben sem fordult elő.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 9,4 fok volt, a sokévi átlagnál 4 fokkal magasabb. hétfőn 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, mérsékleten süllyedő irányzatú.

várható időjárás kedden estig: enyhe, felhős, párás helyenként ködös idő. hétfőn sok helyen, kedden kevesebb helyen eső. mérsékelt a dunántúlon helyenként élénk északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten plusz 6- plusz 9, nyugaton plusz 3 - plusz 6 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 8-13 fok között.

távolabbi kilátások: a hét közepén is enyhe idő.

a duna vízállása hétfőn reggel budapestnél: 247 centiméter.

/mti/

14,20

M

bb 36. elkészült az üllői ut egyik vágányának korszerűsítése, hamarosan gyorsabban járnak a 9-es villamosok - tmk-brigádok figyelnek a korszerűsített villamospályákra - állandóan ellenőrzik a járdaszí-
getek és a megállók tisztaságát

i hbj/gk vm ki

1960. november 14.

a villamospályák korszerűsítése ezekben a hetekben - hó-
napokban nagy léptekkel ju előbbre. az üllői-uton, - a nagykörut
és a nagyváradi tér között, ahol igen nagy a forgalom - ugyanugy,
mint a nagyköruton és a nádkői uton, betonhosszgerendára kerül a
villamossín, a munkálatok jó ritemben haladnak és a fővárosi
vasutépítő vállalat dolgozói máris előnyre tettek szert: elkészült
az egyik pálya és a hét elején átadják a forgalomnak. a másik pálya-
testen azonnal hozzálátanak az árokásáshoz és a betonozáshoz,
hogy a fagy beállta előtt az üllői uton befejezzenek a korszerű-
sítés. a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága már korábban
intézkedett, hogy a budai parton közlekedő 9-es vonalán lehetőleg
minél több kanyart - ívet - tüntessenek el a vasutépítők, kiegyen-
sítsék a pályát. a volt kossuth-híd budai hídfőjétől az ybl
miklós térig több szakaszban végezték a vágányáthelyezést és az
év végétől kezdve előreláthatóan lényegesen meggyorsulhat a most
még sokhelyütt döcögő villamos. hasonlóképpen szorgalmasan dolgoznak
a nagy Lajos király utján is a vasutépítők: korábban a környék
lakói társadalmi munkában elvégezték a földmunkákat, most már a
betonhosszgerendát fektetik az építők, s ha az elektromos művek is
segítséget nyujt, az év végén már a kerepesi uti hév-vonalig jár-
hat a 68-as.

ma már városzsente sokhelyütt található korszerűsített villa-
mospálya, ezeket azonban megfelelően karban kell tartani, a legkís-
sebb hibát is ki kell javítani. különösen gondot kell fordítani a
sínzsalak melletti hézagok tömítésére. a sínzsalak mellett gumiporral
kevert bitumen akadályozza a csapadék átszivárgását a pályatest
alá. ez a bitumentömítés azonban könnyen repedezik. a korszerű-
sített pályák rendbentartására éppen ezért a fővárosi vasutépít
vállalat és a fővárosi villamos vasut tmk-brigádokat szervezett,
amelyek folyamatosan átvizsgálják a korszerűsített vágányt. a
tervek szerint a vizsgálatot minden esztendőben végig a korszerű-
sített pályák mentén meg kell tartani és a legkisebb hibát is rögtön
ki kell javítani.

/folyt.köv./

M

/bb 36. elkészült az....1.folyt./vm

a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának számítása szerint
a tmk-brigádok munkába állításával lényegesen meg lehet hosszabi-
tani a villamosvágányok élettartamát. a tmk-felügyelet kiterjed
azokra a vonalakra is, ahol nemrégiben sincserét hajtottak végre.

a fővárosi tisztasága megköveteli azt is, hogy a fővárosi
villamos vasut, a fővárosi autóbuszüzem és a hév állandóan
tisztítassa a főútvonalakon a megállóhelyeket, járdaszígeteket és
a végállomások környékét. ennek érdekében tisztasági brigádokat áll-
ítottak munkába, amelyek kitűnően dolgoznak és ma már lényegesen
tisztábbak a megállóhelyek, végállomások, járdaszígetek környéke,
mint néhány hónappal ezelőtt. a közlekedési vállalatok vezetői és
a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága ezekben a napokban
ellenőrzéseket tart és az esetleges szükséges intézkedéseket nyom-
ban megteszi./mti/

bb 39. 1.000 hold búzát vetnek terven felül a borsod megyei állami
gazdaságok

vid kz/vm ká

1960. november 14.

borsod-heves megye állami gazdaságai 19.000 hold vetést
terveztek az idei őszre. a kedvezőtlen időjárás ellenére már vala-
mennyi gazdaságban földbe került a mag: elvetettek 15.000 hold őszi
búzát és több mint 5.000 hold őszi takarmánykveréket. búzaveté-
süknek csaknem a fele - 4.000 hold - magastermőképességű olasz
és szovjet fajta.

az eredmény mögött a gazdaság dolgozóinak jól szervezett
áldozatos munkája rejlik. több gazdaságban - mint például takta-
harkányban és füzesabonyban - a munkára alkalmas időben még éjszaka
sem hagyták abba a vetést. mezőnagymihályon és más gazdaságokban,
ha a gépekkel nem tudtak rámenni a földekre, lófogatokat használtak.
a mezőgazdászok állandóan a vetőbrigádok mellett tartózkodtak,
hogy a talaj nedvességtartalmának megfelelően vessenek.

különösen borsod megyében vontatottan haladó őszi vetések
pótlására a munkában élenjáró állami gazdaságok még 1.000 hold búzát
vetnek terven felül./mti/

M

26. kiadás

1960. november 14.

16 óra 20 perc

bb 37. önkiválasztó óraszakiizlet nyílt budapestben

tr vm mi

1960. november 14.

hétfőn délelőtt nyitották meg budapestben a kossuth tajos utcában az ország első önkiválasztó rendszerű óraszakiizletét. az izlésesen berendezett boltban megkaphatók az országban forgalomban levő összes külföldi és hazai óratípusok, a legolcsóbbtól a legdrágáig. vásárolhatók olyan egyedi darabok is, amelyekből csak egy-egy, vagy alig néhány érkezett külföldről. /mti/

15.05.

bb 38. „ígyes kezű emberek”, a bananyai határon - emberek és gépek harca az időjárással a mecsek vidékén

i vid kz szo ká

1960. november 14.

az utóbbi 45 nappól 25 napon esett eső a mecsek-vidékén. nagyrészt emiatt még több mint 30.000 hold kenyérgabonának szánt terület vetetlen az egyéni és a közös gazdaságokban. az emberek és a gépek valóságos harcot vívnak ezekben a napokban az időjárással. a gépállomások traktorainak fete kettős műszakban dolgozik, de például a szigetvári gépállomáson még ennél is több, az összes traktorok háromnegyed része kapcsolódott be az éjszakai szántásba, vetésbe. sokhelyütt, főleg a pécsi járásban, a műtrágyaszóró gépeket is vetésre alakították át. ezek ugyan nem sorban vetik a magot, de egyenletesen szórják el. ilyen módon újabb erőgépeket és fogatokat állíthatnak be vetésre. mivel nincs kiállítás arra, hogy az időjárás megjavulna, feltűntek a bananyai földeken az „ígyes kezű emberek”: azok a szövetkezeti gazdák, akiknek jó érzékük van az egyenletes kézi vetésre. ezt a végső lehetőséget a mecseki hegyháton és a drávamentiékén hasznosítják elsősorban. ezeken a vidékeken már olyan erősen felázott a talaj, hogy a z esőtlen napokon sem boldogulnak a gépekkel. a kézi vetésnél, a szokásos 110 kiló helyett, 150 kiló magot szórnak a szántásba. több helyen már kikelt a kézi vetésű kenyérgabona és a szakemberek véleménye szerint szépen, egyenletesen fejlődik. /mti/

15.30.

27. kiadás

1960. november 14.

16 óra 25 perc

bb 40. elhunyt fogel jánosné a munkásmozgalom régi harcosának özvegy

sze-lm

1960. november 14.

hamvasztás előtti bucsuztatása 16-án, szendán délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

bb 43. kötik a jövő évi termelési szerződéseket - jobban ki kell használni a tájtermelési adottságokat

i kz/j-lm ká

1960. november 14.

a jövő évi szerződéskötési tervek teljesítése, - mint a szövegben rámutattak, - országosan és általában kielégítő. egyes megyékben azonban még mindig nagyon sok a tennivaló. különösen fontos, hogy a nagytömegű, olcsó termelés érdekében fokozottan használják ki a tájtermelési adottságokat: a földművelésszövetkezetek már a szerződéskötésnél arra kell törekedniük, hogy egyes növényfajták termelését a tájtermelő területekre összpontosítsák. ennek érdekében helyes ha a korábbi gyakorlatiól eltérően egy-egy termelőszövetkezettel kevesebb növényfajta, de nagyobb területre kötnek szerződést.

a legutóbbi jelentések szerint a szerződéskötési tervek teljesítésében még mindig nagy és többségében indokolatlan egyenetlenség tapasztalható az egyes megyék között. amikor például veszprém, bács és békés megye jó eredményekről ad számot, akkor az ipari központok jobb ellátása érdekében különösen fontos borsod megyében a tervezett területnek mindössze 38, nógrád megyében 33.4, pest megyében pedig 34.5 százalékára kötötték meg a zöldségtermelési szerződéseket. jobb az eredmény az ökezesi burgonyánál: a tervezett terület 75 százalékára már eddig megkötötték a szerződéseket. a tervek teljesítés azonban itt sem egyenletes: nógrád, vas, borsod és szabolcs megyében például még igen tetemes az elmaradás.

a cukorrépa termelési szerződések kötése szinte valamennyi megyében vontatott.

a máktermelési szerződések 75.2, a cinokszál termelési szerződések 61.8, a gyógynövény termelési szerződéseknek pedig 64 százalékát kötötték meg eddig. /mti/

15.40?

28. kiadás

1960. november 14.

16 óra 31 perc

bb 41. kedden kezdők a 3. televízió hónap - minden századik lakosra jut egy tv-készülék - házhoz szállítja a lakásban felszereli a készüléket a kereskedelemben

t kf/gk-szb ki

1960. november 14.

a kereskedelemben, a magyar rádió és televízió, valamint az ipar az idén is megrendezi a már hagyományossá vált - sorrendben a harmadik - televízió hónapot. ezzel kapcsolatban hétfőn sajtótájékoztatót tartottak a magyar sajtó házában.

sándor miklós, a belkereskedelmi minisztérium vas- és műszaki főigazgatóságának főosztályvezetője bejelentette, hogy az idei televízió-hónapot november 15-től december 15-ig rendezik meg. jelszava: százazrek barátja, százazrek szórakoztatója a televízió. célja, hogy megismertessék, megszerettessék a televíziót a közönséggel, s szakcsere tanácsokkal lássák el a vásárlókat. a televízió-hónap alatt bemutatják többek között a kisképcsöves készülékeket. a televízió propaganda érdekessége lesz a tv-készülékek kiképzett reklámvillanás, amely a főváros különböző vonalait járja majd.

a főosztályvezető összefoglalta a televíziógyártás- és értékesítés eddigi eredményeit. a televízió-előfizetők száma 1958-ban még csak 18.000, 1959-ben 56.000, az idén pedig már 90.000 felett van. előre láthatólag az év végén az előfizetők száma meghaladja a 100.000-et. a statisztika szerint így minden száz lakosra és minden huszonnyolcadik családra jut televíziókészülék. a kezdeti egy-két típus helyett ma már nyolc típus van forgalomban. a típusválasztéknál a kereskedelemben az a további terve, hogy csak olyan készülék kerüljön az üzletbe, amelyet a közönség kedvel. ezért jövőre az ipar már csak négy típust - az at-505-öst, az at-611-est, a „munkácsy,-t és a „tavasz,-t - gyártja, s ezenkívül még a benzurból, és az at-403-asból is forgalomba hoznak. szakcserekből teszik az értékesítést is. jelenleg már 240 bolt foglalkozik a tv-készülékek árusításával, ezeknek a személyzetét szakeladókká képezik ki. a jövőben egyre több bolt szállítja a tv-készüléket, s a kereskedelemben megszervezi a készülékeknek a lakásban való felszerelését, ismertetését, bemutatását is. ezenkívül tanácsadó szolgálatot létesítenek a készülékek elhelyezésére, s a hozzá szükséges antennára.

sándor gyöngy, a magyar rádió és televízió főosztályvezetője a televízió-hónap részletes műsorát ismertette. elmondotta többek között, hogy a műsortervben hat színházi közvetítést, négy eredeti televíziójátékot, különféle vidám műsorokat, négy sportközvetítést, nyolc filmvetítést, tudományos előadásokat vettek fel. /mti/

15.50.

Se

29. kiadás

1960. november 14.

16 óra 40 perc

bb 42. huszezer fővárosi kisiparos munkájáról tanácskozott a kiosk budapesti választmánya

t sz/gk-lm ki

1960. november 14.

hétfőn a sörház utcai székházában fél évenként szokásos értekezletére ült össze a kiosk budapesti választmánya. gálos györgy, a szervezet budapesti titkárságának vezetője beszámolt a választmányi ülés 130 részvevőjének a fővárosban működő 20.000 magánkisiparos tevékenységéről, ismertette az őket érintő rendelkezéseket. megnyugvással, örömmel fogadták a kisiparosok - mondtotta - a jövedelemadóra vonatkozó, napokban megjelent rendeletet, amely az eddigi fél éves helyett egy éves adózási rendszert tesz lehetővé és kedvezményt nyújt az idősebb mestereknek, valamint a nőknek.

a választmányi ülésen elmondották, hogy a budapesti kisiparosok nagy többsége igyekszik mindinkább a lakosság szolgálatára állni. a kiosk szakosztályai megszervezték, hogy a különböző javítási munkák elvégzésére telefon hívásra azonnal kiutaljanak ki kisiparosokat. ezt eddig 8000-en vették igénybe. mind szorosabbá válik a kiosk és a kisipari szervezetek kapcsolata. a budapesti kisiparosok közül ez évben 853-an léptek be szervezetbe. az utóbbi fél évben a fővárosban 268 új iparjogosítványt adtak ki és 370-et vontak vissza, elsősorban olyanoktól akiknek munkájára sorozatosan panaszok érkeztek. megvizsgálták a főváros egyes kerületeinek kisipari ellátottságát és megállapították, hogy néhány külső kerületben több javítást végző kisiparosra lenne szükség. /mti/

..-

bb 44. somogyi miklós látogatása veszprém megyében

k fm/ke-lm fm

1960. november 14.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja november 13-án vasárnap felkereste a veszprém megyei cserszegtomaj községet. társaságában volt pap jános, a megyei pártbizottság első titkára, kovács gyula, a keszthelyi járási pártbizottság titkára és szedő pál, a keszthelyi járási tanács vb. elnöke. /mti/

..-

16.00

Se

M

30. kiadás

1960. november 14.

17 óra 15 perc

bb 47. az olajtűzelés kiterjesztéséről tanácskozott a nehéz-
ipari minisztérium kollégiuma - fokozzák a párt- és kormányhatáro-
zatok végrehajtásának ellenőrzését

i szf/te szb ki 1960. november 14.

a nehézipari minisztérium kollégiuma hétfőn szótner sándor
miniszter elnöklésével az országos energiagazdálkodási hatóság
és a villamosenergia iparigazgatóság javaslatára a fűtőolaj fel-
használás kiterjesztéséről tanácskozott. megállapította, hogy a
hazai fűtőolaj felhasználás feltételei hiján, elsősorban megfelle-
lő tüzelőberendezések hiányában, nem tartott lépést a fűtőolaj-
termelés növekedésével, noha az a tüzelési mód előnyösebb a szén-
tüzelésnél.

a kollégium úgy határozott: javasolja az országos tervhivatal-
nak és a gazdasági bizottságnak a fokozatos áttérést szénttűze-
lésről a gazdaságosabb, jobb hatásfoku olajtűzelésre azokban az
üzemekben, ahol ez indokolt. a második ötéves terv időszakában,
főleg a kohászatban, a cementgyártásban, timföld előállításában,
valamint a fűtőerőművekben és máv-nál alkalmazzák mind nagyobb
mértékben az olajtűzelést. az új fűtőerőműveket már olajtűzelés-
re építik, ugyancsak ilyen üzemanyaggal dolgozik majd a második
ötéves terv két nagy üzeme, a dunai cement és mészmű, valamint a
dunamenti erőmű. a máv-nál a terv szerint száz 424-es sorozatú
mozdonyt alakítanak át olajtűzelésre.

a számítások szerint az olajtűzelésre áttérni és erre épülő
üzemekben korszerű, automatizált berendezésekkel 1961-1965-ben
körülbelül 270 millió forintot lehet megtakarítani. ehhez járul
még az új fogyasztóknál 260 millió forintos beruházási megtakari-
ritás, amit ezzel nyerne, hogy az üzemeket nem kell „szénnel”,
telepíteni. az olajtűzelésre áttérés költségeit körülbelül
150 millió forintra becsülik. hangsúlyozza a kollégium javaslata,
hogy idajében gondoskodni kell az olajtűzelés hatásfokának további
javításáról, a kutatás, a tervezés, valamint a tüzelőberendezések,
készülékek gyártásának fejlesztéséről.

elhatározta a kollégium, hogy fokozza a párt-határozatok, a
minisztériumi és gazdasági bizottsági határozatok végrehajtá-
sának ellenőrzését és a beszámoltatást. a kollégium jövő eszten-
dei első negyedévi munkatervébe már ezt a határozatot tükrözi.
napirendjére tízi nyolc között a kollégium, a vegyipar fejleszté-
séről hozott párthatározat végrehajtásáról szóló beszámolót,
ezen belül a szovjet hiteltől vásárolt vegyipari gépek üzembehelye-
zésével, a kőolaj- és gázipar helyzetével kapcsolatos határo-
zatok végrehajtásának ellenőrzését. /mti/

16.30.

31. kiadás

1960. november 14.

18 óra 40 perc

bb 45. megalakult a művészeti szakszervezetek szövetségének
táncművészeti szakosztálya

t m/hné szb sr 1960. november 14.

a művészeti szakszervezetek szövetsége táncművészeti szak-
osztályának hétfői alakuló közgyűlésén jelen volt baranyai ti-
bor, a szakszervezeti szövetség főtitkára, ott voltak a művelő-
désügyi minisztérium, a magyar táncművészek képviselői, a szak-
osztály beszámolójában köztvélyes géza részletesen taglalta a
ballettművészetben, a néptánc-művészetben, s a táncosokat foglal-
koztató színházakban elért eredményeket, amelyek a hibák elle-
nére jellemzik a magyar táncművészetet. a most megalakuló szak-
osztály a szakma fóruma lesz, amely közvetíti a párt- és az ál-
lam művelődéspolitikai irányelveit a művészekhez, s a művészek
javaslatait, tanácsait és véleményét az irányító szervekhez.
a tagozatok feladata lesz, hogy megvitassák és kidolgozzák a
legfontosabb, szakmán belüli elvi-esztétikai problémákat. a szak-
osztály tagjai, mivel ez a szervezet a művészeti szakszervezetek
szövetségének égisze alatt működik, nem szakadnak el a többi mű-
vészeti ág képviselőitől, s más szakmák dolgozóival is kiépít-
tik kapcsolataikat, a társ-szakszervezetek révén.

a közgyűlés végén megalakult a táncművészeti szakosztály el-
nöksége - elnökké nádasy ferencet, az állami operaház ballettigaz-
gatóját, elnökhelyettesekké rábai miklóst és filöp viktort, tit-
kárná köztvélyes gézát választották. a közgyűlés nádasy ferenc
zárószavaival fejeződött be. /mti/

...

bb 46. hollai imre beszámolója az ensz közgyűlésről

i m/hné szb sr 1960. november 14.

hollai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályá-
nak vezetője hétfőn délután az odry színpadon beszámolót tartott
az ensz közgyűlés történelmi időszakáról. a nagy érdeklődéssel
kísért előadáson jelen voltak a színházművészeti és a filmművé-
szeti szakosztály, s a zeneművészek szövetsége tagjai. /mti/

...

16.45.

mti belvárosi hírek

32. kiadás

1960. november 14.

18 óra 45 perc

bb 48. megkezdtek négy szövetkezeti ház építését az árpád-híd pesti hídfőjénél - újfajta cölöpfuró és alapozó géppel készítenek kísérleti alapozást

i sb/tr szb ki

1960. november 14.

a 43-as építőipari vállalat dolgozói a dagály utcai strandnál, a népfürdő utcában megkezdtek négy szövetkezeti lakóház alapozását. e 20 lakásos, négyemeletes házak épülecsoportja lesz az első része az árpád-híd pesti hídfőjéhez tervezett nagy lakótelepnek. a több-száz lakásos új városrész alatt a gyenge, s ezért a vállalat dolgozói kísérleti cölöpalapozást készítenek. hétfőn a szállítottak ki egy újfajta cölöpfuró és alapozó gépet, amilyent budapesten még nem használtak az építők. az új berendezéssel 10 beontcölöpöt vernek le, s e próbaalapozás tanulmányozása után készítik el a lakótelepi házak végleges alapozási tervét a budapesti városépítési tervező vállalat, a földmérő- és talajvizsgáló iroda, valamint az építéstudományi intézet mérnökei. /mti/

bb 49. háromszorosára növekedett a tavalyihoz képest a téli mezőgazdasági szakoktatásban résztvevő falusi dolgozók száma pest megyében

i áe szb ká

1960. november 14.

a pest megyei tanács épületében hétfőn tartották meg az ezüstkalászos tanfolyamok tanévnyitó értekezletét. a tanfolyamok vezetői és a járási-községi tanácsok illetékes szakemberei részletesen meg tárgyalták a téli mezőgazdasági szakoktatás feladatait, az elméleti-gyakorlati képzés kiszélesítésének módjait, a falusi dolgozók megnövekedett érdeklődésére jellemző, hogy a megye területén a most következő téli hónapokban háromszor több falusi dolgozó - 4200 hallgató - vesz részt az ezüstkalászos tanfolyamokon, mint tavaly. ezért tavalyihoz képest megkétszereztek a tanfolyamok számát is. az ismeretek alapos elsajátítása végett szakosították a tanfolyamokat, így mód van arra, hogy a növénytermesztés, állattenyésztés, kertészet, szőlő- és gyümölcsstermelés és három éven át módszeresen elsajátítsák foglalkozásuk összes ismeretét. egyúttal megkezdődik a tervszerű mezőgazdasági szakmunkásképzés a megyében. a tanfolyamok zömét területi szövetkezetekben tartják, s a nagyobb közös gazdaságokban - cegléden, nagykörösön - egy-egy helyen 2-3 szakosított tanfolyamot is szerveztek a dolgozók igényeinek megfelelően. /mti/

16.55.

mti belvárosi hírek

33. kiadás

1960. november 14.

19 óra

perc

bb 50. a belgiumi gent-ben nagy sikerrel mutatták be erkel bank bányát

i m/gk szb sr

1960. november 14.

a belgiumi gentben az elmúlt hét végén nagy sikerrel mutatták be erkel ferenc bank bányát. az ottani operaház rendezőjének, karol locufier-nek nagyon megtetszett erkelnek ez az operája s maga fordította flamand nyelvre. a genti operatársulat telt ház előtt, német hadi vezényletével adta elő a bank bányát. a bemutató alkalmából szépkiállítású ismertető jelent meg a nagy magyar zeneszerzőről és művéről. az előadás napján a belga-magyar társaság fogadást is adott. /mti/

bb 51. szovjet írók a fészek klubban

i v/sze szb sr

1960. november 14.

a hazánkban tartózkodó szovjet íróküldöttség tiszteletére a magyar írók szövetsége és a magyar-szovjet baráti társaság szerdán délután fél 5 órakor irodalmi estet rendez. a műsorban - amelyben neves művészek lépnek fel - közreműködik l. martinov, ny. csukovszkij és v. kozsevnikov is, akik nagy magyar költők verseit tolmácsolják orosz nyelven, saját műfordításukban. /mti/

bb 52. tolsztoj emlékünnepe az egyetemi színpadon

i v/sze szb sr

1960. november 14.

a magyar írók szövetsége, a magyar-szovjet baráti társaság és az országos békatanács lev tolsztoj halálának 50. évfordulója alkalmából november 13-án emlékműsort rendez az egyetemi színpadon. innapi beszédet mond németh lászló kossuth-díjas író. a műsorban palotai ercsi részletet ad elő tolsztoj háború és béke című regényéből, rutikai éva és benkő gyula pedig az író ismert műve nyomán készült színdarabot ad elő jeleneteket. /mti/

17.45.

bb 53. megkezdődött a tbc-szakorvosok őszi ankétja

tms/tm-lm sr

1960. november 14.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének tbc szakcsoportja hétfőn a semmelweis-teremben rendezte idei őszi ankétját. a kétnapos ankéton a tbc-megbetegedések alakulását és a gondozás kérdéseit vitatják meg.

dr. baráth inén főorvosnak, a szakcsoport elnökének megnyitója után dr. németh tiber, az országos korányi tbc-intézet főorvosa ismertette bevezető előadásában a tbc járványtani helyzetét hazánkban, a legutóbbi 10 év alatt. megállapította, hogy a tbc-halálozás csökkentésében nagy eredményeket értünk el. míg 1950-ben minden tízezer emberre 7.0 tbc-haláleset jutott, addig ez a szám 1959-re 3.2-re csökkent. még nagyobb az eredmény az utolsó békeév adataival összehasonlítva. 1939-ben ugyanis a tbc-halálozás még 14 tízezerre volt. a feltűnő javulást a gazdasági és szociális körülmények előnyös változása, valamint a gyógyító munka nagyarányú fejlődése, új nagyhatású gyógyszerek, orvosi beavatkozások eredményezték.

a tbc-s megbetegedések száma 1950-től ugyancsak gyors tempóban csökkent egészen 1955-ig. azóta azonban a fejlődés észrevehetően meglassult. ennek egyik magyarázata az, hogy a szűrések szélesítésével és a gépi szűrés tökéletesítésével ma már a valóságos megbetegedéseknek mind nagyobb százalékát tudják felkutatni. különösen szembetűnik ez abból, hogy a friss tbc-sok között igen megnőtt az 50 éven felüliek aránya. ennek a rétegnek jórésze azelőtt semmiféle szűrésen nem esett át és bár egy részüknél több éves folyamatra mutató kórformákat találnak, a statisztika ezeket is mint friss megbetegedéseket tartja számon, mivel először kerültek ilyen címen orvos kezébe. a megbetegedések korcsoportonkénti vizsgálata egyébként azt mutatja, hogy a bog-oltások hatása már a múlt évben jelentkezett és a továbbiakban a legfiatalabb korosztályokban a megbetegedés jelentős csökkenésével lehet számolni. örömdetesem javult a megbetegedés aránya a 20-34 évesek korcsoportjában is. érdekes, hogy a nők között aránylag nagyobb számmal lép fel a megbetegedés ebben a korcsoportban.

a továbbiakban hangoztatta, hogy nem csökkent a megelőző munka jelentősége, különös tekintettel a fertőző tüdőbetegek számára. a minisztériumnak a tbc-elleni küzdelemről hozott új határozata nagy jelentőségű lépés a népbetegségnek a felszámolására.
/folyt.köv./

18.05.

bb 53. /megkezdődött a... folyt./- szb

ezután több külföldi vendég előadása következett. dr. e. frantz, a berlin-buchi tbc tudományos intézet osztályvezetője, a németországi gépi szűrések eredményeit ismertette és hangoztatta, hogy a betegség korai felkutatása csökkenti a megbetegedések lehetőségét. dr. k. hopf /ndk/ a gondozói munka egyes kérdéseiről és a röntgen-ártalmak elhárításáról, dr. k. virsik, a pozsonyi tbc-klinika igazgatója, a csehszlovákiai tbc-helyzetről, maria belcseva bolgár tbc szakorvos pedig a bulgáriai tbc-ellenes küzdelem időszeri kérdéseiről adott elő.

dr. böszörményi miklós kandidátusnak, az országos korányi tbc intézet igazgató főorvosának vezetésével kerekasztal konferencia vitatta meg a tbc-s megbetegedések helyzetét. délután a gondozói munkáról és a tbc bakteriológiai kérdéseiről hangoztak előadások. az ankétot kedden folytatják. /mti/

..

bb 54. a háromnegyedéves terv teljesítéséről és a nagyipari lakásépítkezés módszereiről tárgyalt az építésügyi minisztérium kollégiuma

sb te szb vg

1960. november 14.

az építésügyi minisztérium kollégiuma hétfőn ülést tartott, amelyen meghallgatta a tárca felügyellete alá rendelt ipar háromnegyedéves tervének teljesítéséről szóló beszámolót. a minisztérium építőipari vállalatai háromnegyedéves tervüket 99.9 százalékra teljesítették. a termelés növekedése az előző év azonos időszakához képest 17.6 százalék emelkedést mutat. a növekedés 51.5 százalékát a termelési költség emelkedésével, 48.5 százalékát pedig az építőipari munkáltszám növelésével érték el. az évi segédüzemek 4.2 százalékkal teljesítették túl termelési tervüket.

a napirend második pontjaként a közép- és nagyblokkos, valamint egyéb nagyipari módszerek alkalmazásáról szóló jelentést vitatták meg. a kollégium a korszerű lakásépítés fejlesztésének legfontosabb feladatát sajátos hazai viszonyaink szem előtt tartásával - továbbra is a középblokkos technológia alkalmazásának elterjesztésében és fejlesztésében látja. a tárca természetesen tovább foglalkozik a nagyblokkos, a panelos, valamint egyéb haladó építésmódok alkalmazásának módszereivel is. /mti/

18.13.

fe

M

mti belső hírek

36. kiadás

1960. november 14.

19 óra 61 perc

bb 55. magyar tudós berlinben

i ms/ke szb fm

1960. november 14.

gyulai zoltán akadémikus, a német demokratikus köztársaság fizikus társulatának meghívására berlinbe utazott, hogy részt vegyen a társulat biofizikai kollokviumán. /mti/

bb 56. magyar kormányküldöttség utazott albániába

i sz/sze szb mi

1960. november 14.

a magyar népköztársaság és az albán népköztársaság között gazdasági tárgyalások kezdődtek tiranában. a tárgyalásokon droppa gusztáv külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével magyar kormányküldöttség vesz részt. /mti/

18.15.

bb 57. időjárásjelentés

tm szb

1960. november 14.

a meteorológiai intézet jelenti november 14-én, hétfőn 18 órakor:

enyhe idő, további esők

várható időjárás kedd estig: enyhe, felhős, párás, helyenként ködös idő. többhelyen, elsősorban az ország középső és keleti részén eső. mérsékelt, a dunántúlon helyenként élénk északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 8-13 fok között.

távolabbi kilátások: a hét közepén is enyhe idő. /mti/

18.30.

mti belső hírek

37. kiadás

1960. november 14.

20

óra 25 per

bb 59. a kormány elnökének távirata a mali köztársaság miniszterelnökéhez

k küm ke szb fm

1960. november 14.

dr. münnich ferenc, a kormány elnöke táviratot intézett modira hozz, a mali köztársaság miniszterelnökéhez, amelyben tudomra hozza, hogy a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a mali köztársaságot önálló és független állammak elismerte, s egyben sikéket kívánt a mali köztársaság kormányának a függetlenség megszilításáért folytatott küzdelméhez. /mti/

bb 60. a kormány elnökének távirata a szenegál köztársaság miniszterelnökéhez

k küm ke szb fm

1960. november 14.

dr. münnich ferenc, a kormány elnöke táviratot intézett modira hozz, a szenegál köztársaság miniszterelnökéhez, amelyben közli, hogy a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a szenegál köztársaságot önálló és független állammak elismerte. /mti/

bb 61. gyáros lászlót guineai nagykövetté nevezték ki

k küm ke szb fm

1960. november 14.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa gyáros lászlót rendkivüli és meghatalmazott nagykövetté kinevezte. a guineai köztársaság elnöke hozzájárult gyáros lászló nagykövetnek a guineai köztársaságba történő akkreditálásához. /mti/

18.40.

mti b e l f ö l d i h í r e k

38. kiadás

1960. november 14.

20 óra 21 perc

bb 58 szovjet írók látogatása a klement gottwald villamosági gyárban

t vt/sze szb fm

1960. november 14.

a hazánkban tartózkodó szovjet írőküldöttség - v. kozsevnyikov, ny. csukovszkij és l. martinov - hétfőn délután hídas Antal író társaságában a klement gottwald villamosági gyárba látogatott. a vendégek az üzem prototípus-kísérleti és célgép-osztályán megismerkedtek a szocialista brigád cím elnyeréséért versenyző két munkacsoporttal. horváth Gyula, a komplex- és kias József, a Zrínyi brigád vezetője tájékoztatta a szovjet írőket a gyár részleges munkájáról. a látogatás után a szovjet vendégek a klement gottwald villamosági gyár kiz-szervezetének klubhelyiségében irodalmi esten találkoztak a szocialista brigádokkal, s hosszú baráti beszélgetést folytattak a munkacsoportok vezetőivel, tagjaival. /mti/

bb 62. megnyílt a budapesti vasas képzőművész körök kiállítása

t hi h n é s szb li

1960. november 14.

hétfőn délután az Egressy klubban megnyílt a vas és fémipari dolgozók szakszervezete budapesti képzőművész körök kiállítása. a kiállítást, amely mintegy 60 munkásművész 176 festményét és rajzát mutatja be, szabó Géza, a vasas szakszervezet kulturális osztályának vezetője nyitotta meg. a kiállítás november 27-ig naponta 10-19 óra között tekinthető meg a klub helyiségében /7, kerület dohány utca 22-24./ /mti/

19.30.

v é g e !!

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1. kiadás

1960. november 15.

6 óra — perc

bb 1. újabb fontos feladatokkal bízzák meg a lakóbizottságokat - szerződés a házkezelési igazgatóság és a bizottságok között - nyolc napon belül válaszolnak a lakók bejelentéseire, panaszaira

i zs/te szb sr

1960. november 15.

a fővárosi tanács illetékesei megvizsgálták, hogyan dolgoznak a budapesti lakóbizottságok, milyen segítséget nyújtanak a tanácsok munkájához. megállapították, hogy a nemrégiben újjáalakított bizottságok - amelyeknek mintegy 56.000 tagjuk van - eredményesen tevékenykednek, sok ötletes kezdeményezéssel, társadalmi munkával támogatják a tanácsokat. újpesten például a lakóbizottságok magukra vállalták az utak gyomtalanítását, az előkertek gondozását és egy sor helyen a rossz tetők rendbehozatalát. Zuglóban, 9., a 10. és a többi kerületekben szintén soktízezer forint értékű közös munkával segítik a házak tatarozását és felújítását.

a szakemberek azt tervezik, hogy újabb fontos feladatokat bíznak a lakóbizottságokban tevékenykedő társadalmi aktivistákra. a fővárosi tanács házkezelési igazgatósága például elhatározta, hogy a jövő évben szocialista szerződést köt több zuglói és 15. kerületi lakóbizottsággal a lakóépületeik karbantartására. a szerződés lényege az, hogy a házkezelési szervek átadják az épületek karbantartására szánt összegeket a lakóbizottságoknak, amelyek azután a pénzzel belátásuk szerint gazdálkodnak. az új kísérleti rendszertől jó eredményeket várnak, mert a lakóbizottságok elsőrendűen érdekeltek abban, hogy a rendelkezésükre bocsátott összegeket a legcélselemben, takarékosan, jól használják fel. ilyen módon az addiginél jóval szelesebbkörű, alaposabb társadalmi ellenőrzés is alakul ki a tatarozásoknál és felújításoknál - a lakók jobban figyelemmel kísérik majd a munkák minőségét, a határidők megtartását.

a fővárosi tanács illetékesei határozatot hoztak arra is, hogy a jövőben a kerületi házkezelési igazgatóságok, illetve az érdekelte házkezelőségek nyolc napon belül kötelesek írásban válaszolni a lakóbizottságok javításokkal, tatarozásokkal kapcsolatos panaszaira, észrevételeire. a válaszban közölniük kell, hogy mikor orvosolják a panaszt, s ha a kerést esetleg csak később tudják teljesíteni, akkor ennek indokairól is tájékoztatják a lakókat. /mti/
